SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 241. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 20, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 20-го ГРУДНЯ 1994 Ч. 241. РІК CI

ПРИПИНЕНО ПОШУКИ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ

Київ (Р. Р.). — У середу 14-го грудня, на всіх кораблях Акціонерної судноплавної компанії „Бласко" державні прапори було спущено і на них відбулися жалобні церемонії вшанування пам'яті загиблих моряків. Із 31-го члена залоги корабля „Сальвадор Альєнде" врятовано тільки двох — Івана Скибу і Олександра Таранова, якого помітили у хвилях 12-метрової висоти. В одній з газет було повідомлення, що начебто врятували ще одного моряка, але підтвердження покищо немає. Загинули також дві морячки — Марина Олещук і Валентина Борисова.

Тіла сімох моряків, яких побачили з гелікоптера, так і невдалося підняти через бурю та через те, що ці тіла атакували акули. У рятуванні моряків взяли участь 38 торгових великих кораблів різних країн, 18 літаків і гелікоптерів і один патрульний корабель прибережної охорони ЗСА. Пошуки тривали шість днів і припинені 14-го грудня вечором. Як сказав представник прибережної охорони ЗСА Кевін Міллер, „важке рішення про припинення пошуків прийнято з огляду на неможливість вижити для членів залоги впродовж такого тривалого часу".

Кримські депутати є проти розподілу фльоти

Симферопіль (Р. Р.). — Згідно з повідомленнями УНІАН, 15-го грудня на сесії Верховної Ради Криму обговорювалося питання про військову службу громадян Криму.

Депутати Автономної Республіки Крим ухвалили звернення до президентів України і Росії з пропозицією відмовитится від розподілу Чорноморської фльоти і комплектувати її за рахунок кримлян. Депутати Криму закликали керівників двох держав „зробити все можливе для збереження фльоти як єдиного оперативного об'єднання в інтересах не лише України й Росії, а й усіх країн СНД".

На думку кримських парляментаристів чорноморська фльота повинна розташовуватися у Севастополі і тому вони вимагають, щоб у переговорах з цих питань брали участь представники кримського парляменту і Севастопільської Міської Ради.

Президент Л. Кучма відкрив Банкову Академію

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 15-го грудня, Президент України Леонід Кучма взяв участь у відкритті Банківської Академії — центру для підготови банкових працівників. Його засновниками стали Національний Банк України та Асоціяція Українських Банків. Фінансову і методичну допомогу надають Фонд Д. Сороса, Агентство міжнародного розвитку ЗСА, компанія Кей-Пі-Ем-Джі, а також німецький Бундесбанк.

У привітальній промові з нагоди відкриття академії Президент Кучма сказав: „Я вірю у ті часи, коли про банки і банкову систему у нас будуть говорити тільки на „Ви" і з великою пошаною".

Серед гостей були амбасадор ЗСА Вілліям Міллер, директор американського Агентства міжнародного розвитку Терренс МекМ-гон, радник аґенства з питань банкової діяльности Томас Довен, представники компанії Кей-Пі-Ем-Джі.

Першими слухачами академії стануть працівники НБУ, які підвищуватимуть свої кваліфікації за допомогою українських і закордонних фахівців. Пройдуть перепідготовку і працівники всіх інших банків України. В майбутньому плянується створити міжнародний центр підготови банкових працівників.

КУК ВИМАГАЄ ВІДШКОДУВАННЯ

Вінніпеґ, Ман. (КУК). — Централя Конґресу Українців Канади (КУК) не припинить свої зусилля у тому, щоб уряд Канади визнав і виплатив відшкодування за інтернування тисяч українських канадських чоловіків, жінок і дітей у роках 1914-20.

„Ви зрозумієте відчуття розчарування та, в певному відношенні, зради, коли така важлива справа, як інтернування українських канадців дістає таку незадовільну відповідь від теперішнього уряду", — говориться в офіційній відповіді О. Романіва на листа Шіли Файнстовн міністра з питань багатокультурности.

КУК цілковито відкидає арґумент міністра, що найкраще забути про минуле та зосередитися на майбутньому. Конґрес Українців Канади ніколи не вимагав великих сум грошей від уряду як компенсацію за інтернування під час Першої світової війни. Єдине, що вимагається — це повернення того, що уряд конфіскував від інтернованих, але ніколи не по-вернув, та інших втрат, які визначені у звіті фірми Прайс Вотергавз з 1992 року під назвою „Економічні втрати українських канадців в наслідок інтернування під час Першої війни".

КУК вів переговори щодо визнаня та відшкодування інтернування з урядом Канади через бюро прем'єр-міністра. Прем'єр-міністер подав своє письмове запевнення, що питання визнання та відшкодування будуть вирішені у задовільний спосіб як для уряду Канади, так і для громадян. Для досягнення цього КУК підніме цю справу з прем'єр-міністром і вже запропонував зустріч з ним після Різдвяних свят.

Л. КУЧМА ХОЧЕ ВВОДИТИ ГРОШОВІ РЕФОРМИ

Київ (УНІАР). — У четвер, 15-го грудня, радник Президента України з питань макроекономіки Анатолій Гальчинський під час зустрічі з журналістами сказав, що Президент Леонід Кучма попередньо визначив терміни проведення грошової реформи на початку наступного року. Але, за словами радника, розголошувати ці терміни покищо рано, щоб не викликати зайвого хаосу.

Гальчинський повідомив, що Президент Л. Кучма 23-го грудня плянує провести нараду з питань земельної реформи з участю представників місцевої влади, міністерств та управлінь. Передбачається, що невдовзі буде створено міністерство з макроекономічних питань.

Реформування економіки гальмується через відсутність закону про владу, додав А. Гальчинський.

В. Пинзеник залишається оптимістом

Київ(Р. Р.). — Тут у середу, 14-го грудня, на сесії Верховної Ради України виступив перший віцепрем'єр-міністер України Віктор Пинзеник, який сказав, що соціяльний захист населення перш за все залежить від бюджету. Малозабезпеченим категоріям громадян збільшено пенсію, межу малозабезпечености збільшено у 3.2 раза. Крім того, введено компенсаційні виплати у зв'язку з ростом цін. Однак не до всіх адресатів ця допомога дійшла вчасно. Заскорузлість державного апарату гальмує навіть ці процеси.

Загалом же, вважає В. Пензеник, купівельна спроможність населення не дуже знизилася, але остаточні висновки з цього питання будуть відомі в кінці грудня. Ознакою фінансової стабілізації в Україні, на думку Пинзеника, є припинення росту цін та підвищення курсу українського карбованця. Якщо на початку листопада динаміка росту цін спостерігалася на рівні 60 відсотків, то в грудні цей рівень став 10.7 відс. Про підвищення курсу українського карбованця свідчать і останні торги на Міжбанківській валютній біржі. „Є і перші познаки повернення в Україну твердої валюти з-за кордону", — сказав перший віцепрем'єр-міністер, — підтвердженням тому є звернення на Міжбанківську валютну біржу резидентів". За словами Пинзеника, для них найближчим часом буде відкрито спеціяльний рахунок, на який надходитимуть гроші від проданої валюти.

Лише завдяки грамотним рішенням Національного Банку України та Уряду, вважає Пинзеник, вдалося зліквідувати зайвину грошової маси більш, як на 100 трильйонів карбованців, що дозволило стримати інфляційні процеси. Зростання цін і курс валюти зараз ідуть паралельно і доляр, як засіб вкладення грошей, почне втрачати свою привабливість.

Пинзеник також сказав, що немає причин для невиплати боргів за газ, бо за нього треба платити 35-40 мільйонів на тиждень, а в резерв Національного Банку України є понад 400 мільйонів. Закликав Пинзеник також припинити грабування селян державою, оскільки досі держава закуповує у трудівників села продукцію за малу ціну, а продаються вони в крамницях у кілька разі дорожче. Те ж саме тепер роблять і комерційні крамниці.

Після нього виступив віцепрем'єр Анатолій Дюба і запевнив, що без нової емісії для паливно-енерґетичного комплексу Україні не обійтися.

Московські банди зіпсували змагання шахістів

Москва. — Коментуючи драматичну ситуацію на Світовій шаховій олімпіяді у російській столиці, кореспондентка інформаційного аґентства Ассошіейтед Пресс Анжела Чарлтон робить висновок, що ґросмайстрам треба було, їдучи в Москву, озброюватися не знанням шахової теорії і практики, а справжніми револьверами.

Річ у тому, що нема такого дня, щоб майже кожен з 78 шахістів, які приїхали на змагання, не скаржився на тероризування з боку московських ракетерів. Збірну дружину Македонії пограбували у дійсно „збірному" порядку, відібравши 7,000 дол. просто в приміщенні для обміну валюти. А через два дні бандити повторно напали на капітана македонської збірної Лазара Янсева і відібрали 2,500 дол.

Від члена американської шахової дружини Александра Ярмолінського ракетери відібрали 700 дол., бо більше в нього не було. Не вдоволившись цією сумою, бандити набили ґросмайстера і пригрозили: „Якщо завтра не принесеш 70,000 дол., то вб'ємо". На американського ґросмайстера Александра Шабалова бандити напали в готелі, відібравши не лише гроші, але й фотоапарат та особистий одяг.

Агентство Ассошіейтед Пресс свідчить, що в готельні приміщення шахістів щоночі телефонують ракетери, залякуванням і шантажем намагаючись змусити платити „данину".

Затверджено склад Ради з теле- і радіомовлення

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 15-го грудня, на пленарному засіданні Верховна Рада затвердила тимчасове положення про Національну Раду України з питань телебачення і радіомовлення. До Національної Ради увійшло вісім осіб: чотири за поданням Президента і чотири за поданням Верховної Ради.

Верховна Рада запропонувала: проректора Українського інституту підвищення кваліфікації працівників телебачення і радіо Івана Мащенка, генерального директора Дніпропетровського телерадіомовного об'єднання Віктора Петренка, доктора юридичних наук Віктора Погорілка і начальника головного виробничо-технічного управління телерадіокомпанії України Олега Яремчука.

Л. Кучма запропонував: заступника голови пресової служби Президента Олександра Кочеткова, доктора філософічних наук з катедри міжнародної журналістики Київського Університету Вячеслава Кудіна, декана факультету радіозв'язку, радіомовлення і телебачення Української Державної Академії Наук ім. Попова в Одесі, Олександра Ляхова, проректора Київського інституту театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого Миколу Слободяна.

Депутати затвердили склад ради, а самі вони мають обрати голову і двох заступників, які матимуть статус державних службовців. Інші п'ять членів ради працюватимуть на громадських засадах.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА БОМБЛЯТЬ ЧЕЧНЮ

Ґрозний, Чечня. — Як інформують агентства Ройтер і Ассошієйтед Пресс, з неділі на понеділок російські війська два рази скинулу бомби на чеченську столицю і обстріляли її з ракет.

Спостерігачі оцінюють ситуацію в тому сенсі, що уряд Росії від самого початку політичного конфлікту не мав наміру розпочинати мирний діялог з керівниками цієї маленької кавказької республіки, що три роки тому проголосила свою незалежність від Москви. Створивши внутрішню чеченську опозицію і утримуючи її за свої гроші, Росія плянувала розпалити в Чечні громадянську війну, щоб скористатися з неї і задушити вільнолюбний народ. Коли це не вдалося, росіяни застосували традиційний спосіб — зброю.

У п'ятницю, 16-го грудня, президент Чечні Джохар Дудаєв знову повторив свою багаторазову заяву про свою готовість до мирних переговорів з Росією. Того ж дня чеченські війська припинили вогонь і відійшли від лінії дотикання з російськими формаціями. На цю миролюбну акцію президент Росії Боріс Єльцин відповів у неділю, 18-го грудня, телеграмою, у якій в ультимативній формі запропонував чеченцям скласти зброю і підписати документ про добровільну відмову від державної незалежности. А невдовзі по тому російське командування підняло в повітря бомбардувальники.

ЗСА вимагають видачі мертвого і живого пілотів

Вашінгтон. — У суботу, 17-го грудня прикордонні військовики Північної Кореї зістрілили американського гелікоптера, який за їхніми розрахунками, знаходився майже п'ять миль над територією їхньої держави.

Спершу американські військові чинники ніяк не могли отримати будь-яких інформацій про долю пілота та його помічника, чи причину їх зістрілення. Військово-урядові чинники Північної Кореї твердили, що обидва військовики затримані для переслухань.

Одначе у неділю, 18-го грудня, Білий Дім повідомив, що пілот гелікоптера Дейвид Гайлемон зі стейту Теннесі убитий, а його помічник Боббі Голл з Фльориди є живий та в доброму стані.

ЗСА негайно зажадали повернення тіла убитого пілота та живого полоненого, б цій справі також інтервенювали американські чинники з делегацією Північної Кореї в Організації Об'єднаних Націй та на зустрічі з представниками Північної Кореї у Панмунжан. Одначе від нікого не можна дістати будь-якої конкретної відповіді.

Президент Билл Клінтон заявив відразу, „що втрата цього молодого життя була зовсім непотрібною". А Вілліям Перрі, секретар Департаменту оборони сказав, що точно хоче знати, як така історія могла трапитися.

Що може зробити одна людина

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Коли Український Народний Союз і редакцію нашого щоденника відвідують групи вимінних студентів чи тих, які вивчають штуку „менаджменту", а перебували в стейті Мишиґен, вони невідмінно будуть говорити про „маму Віру", яка їм стільки допомогла та улегшила приїзд тут на науку. Ця „мама Віра", це ніхто інший як викладач української мови та літератури в університетах Вейн і Мишиґен Віра Лащик-Андрушків.

В. Лащик-Андрушків

Може в тому теплому прикметнику, який надають її гості з України, є те, що колись відчували діти на новацьких таборах, коли Віра була їхньою коменданткою і опікувалася ними з материнською дбайливістю. Тепер її „діти" дещо старші, але потребують також опіки, коли приїздять до Дітройту на короткий час у чуже оточення і цей американський світ, який їм ще не зовсім відо-мий.

Група, що осінню цього року від'їхала до Львова, це була вже четверта із ряду, що перебувала на перевишколі у Дітройті і саме завдяки В. Андрушків вони перейшли не тільки стажування, але мали нагоду побувати в американських і українських родинах, пізнати життя і дістати на цю поїздку відповідну стипендію.

Як довідуємося від неї телефонічно, перша така вимінна група була в Дітройті у 1991 році в числі 28 осіб, в 1992 були 22 особи, в наступному році 24, а тепер 23.

— Як це сталося, що вона стала ініціятором таких вимін, що ідуть в одну та другу сторон, — питаємо В. Андрушків.

— Бо цього року не тільки тут перебула на стажуванні група молодих підприємців, що студіюють в Інституті Менаджменту у Львові, але постійно також їздять до Львова американські фахівці-викладачі до цього інституту. Від Віри довідуємося, що ідею започаткування такого інституту у Львові підхопив з нею Віктор Пинзеник, тільки рік після того, як подібний інститут постав у Києві завдяки ініціятиві д-ра Богдана Крамарчука з Міннеаполісу. Інститут Менаджменту у Львові постав при Львівський Політехніці, а його опікуном є відділ управління підприємствами стейтового університету Вейн, де саме працює В. Андрушків.

І так завдяки її наполегливості повстала унікальна програма, що проходить вже четвертий рік. Бо в програмі допомагають не лише університетські сили, але також американські підприємства та поодинокі громадяни американського і українського походження. Саме ті три чинники допомогли і цього року для вишколу групи членів Інституту Менаджменту зі Львова. Тут наша ентузіястка цієї виїмкової програми підкреслює зокрема допомогу українки, що здобула становище віцепрезидента у автовому підприємстві Форда, з осідком у Дітройті, а це Галина Сливінська-Петраускас, і українського мецената, який добровільно зголосився до фінансової помочі і подарував для університетів України „Енциклопедію Бриттаніка", а для Української Політехніки у Львові біля пів сотні комп'ютерів. Це Григорій Малиновський. При цій нагоді довідуємося, що невсипуща В. Андрушків літом була координатором окремого семінару, що відбувся в Трускавці для вивчення банківництва, в якому крім неї брало участь два професори банківництва із університету Вейн,

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 15-ГО грудня, газета „Вашінґтон Пост" повідомила, що пресовий секретар і речник Білого Дому Ді Ді Маєрс офіційно сказала президентові Клінтонові, що з кінцем року залишає свою працю. Цей крок зі сторони Ді Ді Маєрс, для багатьох не був несподіванкою, бо після приходу нового керівника персоналу Білого Дому Ліона Панетти було самозрозумілим, що вона відійде. Найбільш правдоподібним кандидатом на цей пост є Майкл МекКиррі, довголітній дорадник демократичних політиків, який тепер займає становище речника Державного департаменту. Ді Ді Маєрс була першою жінкою на цій посаді,але впродовж двох років не мала надто сприятливих умов для виконання своїх обов'язків.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ опитами переведеними групою прихильників бездомних американських громадян підтверджено, що велика кількість американських міст робить заходи, щоб бездомні особи не мали місця на вулицях і в публічних приміщеґтях їхніх міст. Переважно це є нові закони схвалені міськими управами під натиском мешканців, які найперше забороняють грошеву жебранину та дуже часто роблять несподівані поліційні наскоки з метою забрати бездомних до місцевих притулків. Оборонці бездомних твердять, що ці всекрайові неґативні наґінки на бездомних не є помічними в тому, щоб ці люди могли своїй ситуації якось зарадити.

АДМІНІСТРАЦІЯ БОРОТЬБИ З наркотиками повідомила, що має докази на те, щоб поінформувати відповідні власті про нелеґальне перепачковування грошей з продажу наркотиків від колюмбійських картелів через італійську мафію до ЗСА, Канади та Европи. Маючи на руках ці факти та з поміччю місцевих і державних властей згаданих країн буде можна розпочати широку акцію проти цього.

У П'ЯТНИЦЮ, 16-ГО ГРУДНЯ, засоби масової інформації повідомили, що новообраним президентом Сміт коледжу, одного з з найбільш престижевих жіночих коледжів у ЗСА, стала 49-річна муринка д-рРут Сіммонс. Сміт колледж знаходиться у місцевості Нортгемптон, Масс., а до своїх випускників зараховує такі особистості, як Ненсі Реґен і Барбара Буш. Д-р Р.Сіммонс буде першою жінкою чорної раси, яка займе цю посаду у Сміт коледжі поки погодилась кількакратно запитувала університетську раду, чи їхня школа є готова на такий крок. Отримавши позитивні відповіді, прийняла цю посаду.

РЕАҐУЮЧИ ДЕЩО СПІЗНЕНО на післяаварійні обурення загалу громадськости в ділянці пасажирского летунства Федеральна адміністрація летунства почала більш конкретно братися до діла. І одним з перших її вчинків під час посилення свого перевірчого права було приглянутись, чи летунські компанії мають відповідні програми для вишколення своїх летунів. Летунська лінія Ківі попала в ту категорію сумнівних, і відразу добровільно погодилась припинити свої полети /42/ кожного дня поки ця справа відповідно не наладнається.

У СВІТІ

ПІД ЧАС ВІЗИТИ в Японію прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Рабін сказав в інтерв'ю для токійської газети „Асагі", що „Ізраїль не має наміру приєднуватися до договору про нерозповсюдження ядерної зброї", оскільки в цьому договорі, на думку ізраїльського керівника, „існують різні щілини, які унеможливлюють позитивний ефект". Заторкнувши питання угоди між ЗСА і Північною Кореєю з приводу ядерної програми Пйонгянгу, Ї. Рабін назвав ту угоду „сумнівною", бо ортодоксальний комуністичний режим Північної Кореї продовжує небезпечні ядерні приготування, а крім того, доставляє, як і раніше, керовані ракети „Скад" Іранові, Сирії та іншим мусулманським країнам. Говорячи про економічні проблеми, Ї. Рабін закликав японців до більш активної фінансової допомоги палестинцям задля здійснення невідкладних господарських проєктів на західньому березі Йордану.

ПРОКУРАТУРА італійського міста Мілян, яка розстежує скандальну справу про корупцію у вищих ешелонах влади, викликала на допит, чого ще ніколи не траплялося в історії країни, керівника уряду, прем'єр-міністра Сільвіо Берлюсконі. Мова йде про те, що фінансово-комерційна фірма „Фінінвест", яка належить С. Берлюсконі, видала державній службі фінансової контролі 330 міл. лір у формі хабарів. Напередодні допиту римська газета „Солє — 24 Оре" оприлюднила лист прем'єра, в якому він запевнив: „Я ніколи нікого не підкуповував. Все моє життя базоване на етиці праці і підприємництва".

ТОКІЙСЬКИЙ БАНК „Дзьонан Сінкін" запропонував своїм клієнтам таку привабливу форму послуг, що перед новими вкладниками не встигають зачинятися двері. Банк запровадив „льотерійні" конта з розгривкою двічі на рік. Щоб стати учасником льотерії, треба відкрити конто в цьому банку на суму щонайменше 100,000 єн (приблизно 1,000 дол.). Це може зробити не лише кожен японець, але й будь-який закордонний громадянин. Відтак через кожні півроку числа конт розігруються в льотерію, сума виграшу хитається від 3,000 до 50,000 єн (30—500 дол.). Однак навіть якщо вкладник не виграє, все одно в кінці року він дістане належні йому 2.1 відсотка, тобто стільки, скільки виплачує будь-який інший японський банк на недовготривалих вкладах. Загальна сума „льотерійних конт" вже становить 10 біл. єн (понад 100 міл. дол.).

НЕ БАГАТО років минуло від смерти „великого стернового" Мао Зедонга, а світ вже докладно дізнався, що то був звичайнісінький східній тиран, примітивний і жорстокий. Недавно у багатьох країнах побачила світ книжка Лі Дзісуя, особистого лікаря Мао Зедонга. Лі Дзісуй походить зі знаменитої лікарської династії, його предки служили при імператорському дворі, саме через це „сумнівне соціяльне походження" комуністичний режим ніколи не переставав за ним наглядати, хоч надзвичайно висока фаховість дозволила Лі Дзісуєві стати лікарем ч. 1 у Китаї. Він пише, що перші роки обожнював Мао, й аж набагато пізніше зрозумів його сутність — „суміш параної, інтриганства і мстивости". Виявляється, Мао був дуже нечистим, ніколи не вмивався, не чистив зубів, а „лікувався" тільки в той спосіб, що мав сексуальні зносини з 5—6 наложницями водночас, у висліді заразившись венеричною хворобою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Три держави — одна мова

Це своєрідний феномен, що існують у світі три держави, кожна з них з усіма атрибутами незалежности, своїми чудовими гимнами, збройними силами і валютою, і всі вони — з одною, тією самою мовою. Правда, вимова англійця інша, як американця, бо в англійця є „Год" а не „Гад" і є „попюлейшен", а не „папюлейшен" — в американців „о" залишається „о" тільки перед двома шелестівками, як „горрор".

Але в Америці й Канаді мова і вимова майже тотожні. Англійська мова витиснула французьку, як мову дипломатичну та найбільш у всьому світі користувану. Сталося це головно завдяки перемозі Америки у двофронтовій Другій світовій війні, дякуючи невичерпному американському промисловому потенціялові і таким геніяльним стратегам як Айзенгавер, МекАртур, Паттон і інші. „Ню Йорк Таймс" з 15-го грудня ц.р. присвятив довгу статтю про спільні і розбіжні прикмети американців і канадців. Американців не люблять в Канаді і не тільки у Канаді, бо вони здебільша арогантні своїм поведенням і самі вони, американці, винайшли назву для такої поведінки „ароганція гроша". Канадці обурені заливом своєї країни продуктами американського промислу, особливо монополізацією транспорту — американськими автомобілями та газоліною.

Українці, громадяни Америки, завидують своїм землякам в Канаді, бо там спокійніше життя, нема там такої погоні за грошем, як в Америці, є тісніше родинне життя, нема такої яскравої різниці між багатими і біднішими громадянами. У таких центрах української громади в Канаді, як Тороно, Вінніпеґ чи Едмонтон нема такої мозаїки рас і віровизнань, як у Ню Йорку, Філядельфії чи Чикаго. Цікаво, що є в Америці деякі активні громадяни, які зберігають своє канадське громадянство, є навіть подружжя, яким не шкодить, що один із партнерів є американським, а другий канадським громадянином. Американські державні власті — Служба іміграції і натуралізації — толерує такий стан. Хоч величиною території ЗСА і Канада небагато різняться, бо хоча такі лиха, як наркотики і заразливі недуги не знають державних кордонів, у Канаді все ж нема такої злочинної атмосфери, як у великих американських містах, нема таких численних скандальних афер, як в Америці.

Є теж у Канаді спокійніша політична атмосфера. Найбільшою затяжною тамошньою проблемою є відродження патріотизму французького населення у провінції Квебек, яке набрало форм державного сепаратизму. Рішає тут економіка. Самі французькі патріоти у Квебеку не є солідарні — останнім прем'єром Канади є квебекський француз Кретієн, який проте є противником сепаратистичного руху своїх земляків. До речі, найбільше місто Квебеку, Монтреаль, прегарне місто, пригадує міста Західньої Европи.

Америка, яка повела революційно-визвольну боротьбу проти Англії під гаслом „нема податків без репрезентації" (в англійській мові воно римується), нема ніяких правно-державних зв'язків з колишнім своїм колонізатором, ЗСА і Британія — тісні союзники та разом з Канадою є членами Північно-атлантичного оборонного пакту (НАТО). У Канаді зберігається символічне становище генерального губернатора, представника англійської королеви, яким тепер є українець Рамон Гнатишин, без реальної влади.

Завдяки свому велетенському промислові і своїй збройній силі Америка стала наймогутнішою великодержавною в світі з найповажнішим голосом у міжнародних справах, дармощо в останніх двох роках та роля Америки звузилася, бо всі речі роблять люди, а сучасний Президент ЗСА не доріс до існуючих великих проблем, хоч і має добру волю.

Теперішній Президент України Леонід Кучма відвідав уже Канаду і Америку і знайшов в обох тих країнах прихильне становище однаково державних чинників, як і український громад. Це не була епізодична куртуазійна візита, а плянове затіснювання взаємин між молодою українською державою та англомовним світом, який у сучасній конфіґурації міжнародних сил грає вирішальну ролю.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Михайло Шпонтак

ЗУДАР У БУДАПЕШТІ

Деякі дипломатичні кореспонденти очікували, що зустріч на вершинах 52-ох европейських країн і ЗСА на форумі Конференції безпеки і співробітництва в Европі (КБСЕ) принесе дальше зміцнення стійкости і безпеки в Европі. Як інформує преса, ця зустріч-нарада КБСЕ в Будапешті 5—6-го грудня ц. р. скінчилась невдачею, яку канцлер Німеччини Гельмут Коль описав словами „це все можна назвати катастрофою".

Вже напередодні нарад, в Брюсселі 3-го грудня, на конференції НАТО російський міністер закордонних справ Козирєв показав свої „роги", відмовляючи підписати угоду участи Росії в „Партнерстві для миру", створеному для співпраці з НАТО держав Центральної і Східньої Европи, до якої приєдналась Україна й інші відновлені незалежні держави, разом 22.

Після останніх виборів до російської Думи минулого року, в яких шовіністично-імперські сили „лібералдемократів" Жириновського, комуністи, аґрарники і інші здобули приблизно 50 відсотків голосів, на Заході прийшло до певного протверезіння щодо розвитку демократичних і економічних реформ у зредукованій Російській імперії. Це протверезіння довело і до зміни зовнішньої політики ЗСА „Росія перша" в напрямі покращання американсько-українських взаємовідносин, як також західні союзники рішили прийняти Мадярщину, Польщу, Чехію і Словаччину до оборонної системи НАТО.

На поліпшення українсько-американських стосунків вплинула і остаточна згода Уряду України приєднатись до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї та передачі ядерного арсеналу Росії для знищення в заміну за деякі гарантії безпеки від-новленої незалежної української держави, скупі матеріяльні компенсації та певну співпрацю в сфері оборонних збройних сил ЗСА й України.

Під час свого виступу на нарадах Конференції безпеки і співпраці в Европі 52-ох европейських країн в Будапешті президент Билл Клінтон попередив Москву і рішучо заявив, що жодна держава поза НАТО не може ставити вето в справі включення нових членів до Північно-атлантичного оборонного союзу. У відповідь президент РФ Боріс Єльцин розлючено наголосив, що Росія є партнером західніх союзників і вона не прийме пляну поширення НАТО на схід. У справі миротворчої ролі КБСЕ і НАТО в Боснії-Герцеговині не дійшло в Будапешті до згоди, бо властиво Росія підтримує сербських напасників, яких вважає своїми традиційними союзниками. В такій атмосфері підписання Договору про нерозповсюдження ядерної зброї Україною, ЗСА, Росією, Англією, Білоруссю і Казахстаном, а також виступ Президента Леоніда Кучми про укріплення миротворчих зусиль КБСЕ були затемнені.

Стівен Ґрінгавз у своїй статті п. з. „ЗСА шукають розвіяння темних хмар з-понад своїх стосунків з Москвою" („Ню Йорк Таймс" з 7-го грудня) пише, що учасники на нарадах КБСЕ в Будапешті були заскочені розлюченою атакою Б. Єльцина проти поширення оборонної системи НАТО на схід. „Ми матимемо серйозні проблеми в наших відносинах з Росією в справі будуччини Европи під час кількох наступних місяців і протягом кількох років", зацитував автор слова одного старшого дипломатичного представника ЗСА. А другий доповнює: „Ясно, ми переходимо труднішу стежку в наших стосунках з Росією, як ми переходили в 1992-93 роках". Декотрі представники ЗСА, продовжує автор, старались поменшувати суперечки між Москвою і Вашінґтоном, вказуючи на співпрацю обох держав у справі Близького Сходу, України та Північної Кореї. Але ж державний секретар Воррен Кристофер, віцепрезидент Ел Ґор, секретар оборони Вілліям Перрі спішно вибираються до Москви для злагіднення нового напруження в американо-російських стосунках.

Тим часом з Будапешту надійшла ревеляційна вістка. У статті п. з. „Чому Росія все ще гримає своїм черевиком", „Ню Йорк Таймс" з 11-го грудня ц. р., автор Ілейн Сіоліно повідомляє, що Москва була приготована інтриґами зірвати вступ України до ДНЯЗ. Одначе вночі перед нарадами КБСЕ, довідавшись про російський плян, секретар В. Кристофер поспіхом зустрів міністра Росії Козирєва і в конфронтації рішуче заявив: „Жодних трюків!" Росіяни заламались. Тут треба поставити питання, чи Москва крім компромітації президента Б. Клінтона не задумала скомпромітувати, дестабілізувати і Київ, щоб в результаті заманити Україну в орбіту реставрованої Російської імперії.

В таких обставинах погіршення російсько-американських стосунків і проявів більшої агресивности північного сусіда, Україна стане перед дилемою, чи цілковите ядерне роззброєння буде в національному інтересі країни, чи паперові запевнення безпеки ґарантують недоторканість кордонів української держави. Вже треба серйозно розважити, що в обличчі новоствореної загрози від Росії імперативом керівних кіл у Києві є домагатися від ЗСА і членів НАТО сильніших ґарантій національної безпеки України, таких, які надаються членам НАТО, в заміну за передачу всього ядерного арсеналу на знищення.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іван Кедрин

Скульптор З. Голубець

В неділю, 11-го грудня, відкрито у домівці Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОМУА) при 2-ій авеню в Ню Йорку виставку плоскорізьб Зенона Голубця. Це була одна з перших мистецьких імпрез у домівці, яка тісно пов'язана з недавно похороненим Михайлом Черешньовським, прегарним скульптором і патріотом діла, а не слів.

Зенон Голубець — не новик у мистецтві, він виступав уже з індивідуальними виставками своїх творів у різних містах Америки і Канади.

Теперішня виставка, яка охоплює понад 60 експонатів, багата змістом і формою, прегарна у подробицях і в цілості. Плоскорізьби Зенона Голубця на тій теперішній виставці, як і на попередніх, дивують, як можна передати технікою „дереворізу" красу природи, жіночих облич і навіть абстракти.

У чепурно виданому каталозі на першому місці поставлено „З руїни встане Україна". Це цитата з вірша батька мистця — Миколи Голубця, мистецтвознавця і поета, символічна плоскорізьба, присвячена пам'яті М. Голубця. Поважну і чи не найкращу частину виставки становлять скульптури релігійної тематики: Божої Матері самої і з Божим Дитятком. Мистець вже вславився прегарними жіночими обличчями, — він жартує, що мав тільки гарні модельки. Але, мабуть, щоб не закинути йому девотизм та легковаження античної грецької мітології — є теж цікава, першорядна в рисунку, постать Афродити — у не зовсім пристойній позі. Одним із кращих експонатів є „Трійця" — кожний із творів є вартий сам для себе, але всі три становлять гармонійну цілість.

На виставці є теж плоскорізьби великого формату, треба подивляти не тільки мистецький підхід в окремих експонатах, але й велику працю, вкладену у створення тих 60-ох творів.

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Гайдук,
Львів

Воякам-дивізійникам

Так, все то було — з вами, хлопці, було:
В скаженім реготі здригалася війна,
Впиралось в груди смерти хиже дуло.
Земля обвуглена чорніла, мов труна.

Ви йшли до війська ніби то й чужого,
Але до свого кровного ви йшли...
Вас вчили жити тихо і убого,
Та поміж вами виросли орли.

Ви воювали, билися як вміли
І ворог не побачив ваших сліз.
Багато побратимів поніміли,
Лиш декого сховав від смерти ліс.

Ви всі вже сиві, славні ветерани.
Ще Україна тихо славить вас.
Ще Україна гоїть, гоїть рани,
Але настав нарешті волі час.

Петро Саварин,
директор УНС для Канади

МНОГИХ ЛІТ ТОБІ, БАТЬКУ-СОЮЗЕ!

I

Понадмільйонова українська спільнота в ЗСА може гордитися різними досягненнями, але немає сумніву, що найбільшою її гордістю є таки Український Народний Союз, який цього року святкує своє перше століття. Мені і, мабуть, багатьом іншим, які знають історію нашого поселення на цьому континенті, навіть тяжко уявити собі українську спільноту в ЗСА без Українського Народного Союзу. Такий великий, на мою думку, є вклад Українського Народного Союзу до історії, розвитку і культури українців у ЗСА і Канаді. Це під його крилами і зі сторінок його „Свободи" ми вчилися демократії, це з його допомогою і під його проводом ми з русинів і всяких інших ставали — і стали! — українцями, а з бідних бездержавних імігрантів виросли в повноцінних громадян наймогутнішої держави в світі!

„Батько-Союз", „українська заморська твердиня", „найстарша, найбільша і найбільш заслужена українська організація" — різно називали і називають УНС сьогодні, і не мені розказувати історію його справді цікавого 100-літнього існування. Тим більше, що я є його членом тільки 40 літ і щойно пів року — в його управі. А проте хочеться деякі речі згадати, бо ж ми на порозі нового століття, бо, врешті, УНС навіть в Канаді ніякою іншою організацією не заступити, бо, врешті, УНС на цьому континенті далі потрібний, і то потрібний не менше, як колись. Чому? Живемо в добу комп'ютерів і міжплянетних полетів, коли весь світ можна облетіти за 90 хвилин; в часи мас-мідії, коли можемо споглядати події на другому кінці світу, наче б вони відбувалися біля нас, перед нашими очима; коли весь світ це, властиво, одне „велике село". Але чи людські потреби так змінилися, щоб люди не мусіли журитися, як їм найкраще забезпечити себе чи свою родину на випадок смерти чи хвороби, від вогню чи автомобільного випадку, чи як їм заощадити дещо грошей на студії своїх дітей, чи на купно хати? Ні, зовсім ні!

А якраз оті саме звичайні людські потреби, які досі не змінилися, 22-го лютого 1894 року привели 13 запомогових товариств у Шамокіні заснувати Український Народний Союз. А було тоді в тих 13-ти товариствах всього 439 членів, які мали всього 220.35 дол. капіталу. Хіба не дивовижний факт: 220.35 дол. капіталу на 439, тобто два рази стільки членів? А так було! Дивуватися, однак, немає чого. Багаті забезпечення не дуже потребують, хоч мають. Саме звичайні люди, робітники, урядовці, ремісники є якраз тими, яким треба забезпечення. І тому треба дивуватися, як мало людей з молодшого покоління українців розуміє ці справи.

Я говорив недавно з одним своїм знайомим і при тому запитав, чи має він якесь забезпечення на життя. „Маю забезпечення на хату і на авто, а на життя — мені пощо?" — відповів мій знайомий. Щойно коли я його запитав, чи він знає багато людей, яким згоріла хата або розбили авто (а він відповів, що не знає, та й що і йому самому ні не згоріла хата, ні не розбили авта!), мій знайомий погодився, що й забезпечення на життя варто мати, бо померти кожний мусить і комусь треба буде принаймні досить грошей, щоб заплатити за похорон і не лишити родині довгів. А в наші часи похорон дорого коштує! Варто мати забезпечення, зокрема, тому, що його людина сплачує малими ратами багато років, а то й ціле життя, тобто своєрідно щадить. Більшість родів забезпечення з роками набирають й певної грошової вартости, яку члени можуть зужити на такі потреби, як оплата студій для дітей чи завдаток на хату, заснування власного підприємства, чи врешті як пенсійний прибуток, заплачення спадкових коштів або на прожиток вдови і дітей. А треба згадати, що Український Народний Союз має всякі роди забезпечення і їх можна набути по конкуренційній ціні.

(Закінчення буде)

Василь Ленцик

МИТРОПОЛИТ А. ШЕПТИЦЬКИЙ — ПАТРІОТ І ДЕРЖАВНИЙ МУЖ

I

Відчувши в собі голос боярської крови своїх предків, Роман Олександер Марія Шептицький вирішив повернутися до рідного народу, щоб йому служити як монах, місіонер, але Господь так покермував, що він став єпископом, а відтак митрополитом.

Найпершою і найголовнішою ціллю на кожному пості, який він займав, було провадити душі свого стада до Господа Бога. Рівночасно як син свого народу, старався ціле своє життя допомагати своєму народові в його стремлінні до незалежного життя у своїй державі. Вже як єпископ Станиславова він дуже ясно висловив у першому посланні з 2-го серпня 1899 року немов своє кредо: „Бо я русин - українець з діда прадіда. А Церкву нашу та святий наш обряд полюбив цілим серцем, присвятивши для Божої справи ціле своє життя" (Твори, стор. 21).

І немов у відповідь невідомий автор на привітання нового Владики написав такі зворушливі слова:

Ангелом мира, витай між нами
Новий Владико!
Ти не чужий нам, Ти наш споконвіка;
Рід Твій праруський часів Льва сягає.
Тож радість наша щира і велика,
Русь Твоїх предків в Тобі днесь витає.
Будь Варлаамом щирим, боговійним,
Будь Атаназієм сильним і надійним,
Будь Львом могучим і неустрашимим
Для Руси щирим і Руси любимим.
Стань при нас сильно, отри наші сльози,
Як Твої предки все їх отирали.
Ступай тих предків славними слідами,
А будеш вічний, безсмертний між нами.

Оці прекрасні слова привіту і побажань при вступі на архиєрейський престол у Станиславові були виявом бажань цілого народу до Владики Андрея. І Владика Андрей цілим своїм життям і працею для Церкви і народу став дійсно безсмертним між нами.

Вступаючи на митрополичий престол 17-го січня 1901 року, Митрополит на привітання відповів, що тільки любов до свого народу спонукала його прийняти на себе цей важкий уряд митрополита.

У своїх надхненних посланнях Митрополит звертається до своїх вірних, у тому числі й до провідної верстви, щоб усі давали приклад християнського життя і закликає до любови свого народу, до вияву правдивого патріотизму. Подаючи приклад зі Святого Письма, Митрополит пише: „Христос, що плакав над Єрусалимом, передбачаючи його загладу, і після нього Святий Апостол Павло, що готовий був життя своє віддати за своїх братів по крові, вони дійсно любили свій нарід. І не тільки що не забороняли патріотизму, але ще й вщіплювали його".

У посланні до священиків Митрополит закликає їх до праці на всіх полях збірного життя, яка давала б народові силу в його змаганні до кращого майбутнього народу. Оце вагомі слова Митрополита: "Щось зділати для Церкви й народа, се для мене лиш такі діла довершити, котрі би і пізнішим поколінням служили... Маємо тепер класти в організації християнській нашого народа ті цеголки, на котрих наслідники наші будуть будувати".

В тому ж дусі творчого патріотизму Митрополит звертається до української інтелігенції такими словами: „Так як в кожній праці і в кожнім слові, так в тім моїм письмі я шукаю лише добра народу, зглядом котрого почуваюся до важних і святих для мене обов'язків. Ті обов'язки накладає на мене не лиш моє становище митрополита, але й торжественна присяга, зложена в день вступлення в манастир, що буду для добра руської суспільности по силам працювати, а найбільше власне пересвідчення, котре мене ставляє в ряді горожан патріотів, з котрих хотів би я бути найкращим".

Реальним патріотизмом Митрополит розбудовує кожну ділянку збірного життя і кладе ті цеголки, які потрібні для розбудови сильного державного організму. А тими цеголками були допомога культурним установам — „Просвіті", „Сільському Господареві", Науковому Товариству ім. Шевченка, „Рідній Школі", „Пластові", заснування Національного Музею, Земельного Банку Гіпотечного, Народної Лічниці, гімназії Малої Семінарії у Львові і Рогатині, щоб дати змогу нашій молоді закінчити середню освіту, коли польська влада розв'язала деякі гімназії. Це здебільша згадані установи, які користувалися допомогою і опікою Великого Добродія, який творив те підґрунтя в його громадсько-державотворчій діяльності.

Де заходила потреба, там Митрополит допомагав також у політичних справах, бо, як пише д-р Кость Левицький, Митрополит сказав, що „справу українську уважає за свою та, що між нами не може бути дисгармонії" (К.Левицький, „Українські політики", ч. II, стор. 20).

Одним із перших політично-патріотичних актів Митрополита було закриття Духовної Семінарії в часі сецесії у Львівському університеті в 1901 році.

Солідаризуючись з українськими студентами, Митрополит видав 14-го грудня 1901 року зарядження до ректорату семінарії, що „з днем завтрашнім Семінарія замикається — та про це зарядження донести властям". Того не сподівалися власті університету. Це був перший політичний виступ Митрополита Андрея. Черговим виступом була його промова в Галицькому соймі 1902 року в комісії для шкільних справ у користь заснування гімназії для українців у Станиславові.

В голосних тоді хліборобських страйках Митрополит був за компромісову розв'язку тієї пекучої справи. З політичної точки зору, Митрополит уважав, що недоцільно безоглядно поборювати русофільський рух, бо між русофілами є порядні люди і не треба їх відчужувати. Він передбачав, що цей русофільський рух в Галичині не має ніякої будуччини та що він засуджений на вимертя. Митрополит застав між святоюрськими канониками деяких русофілів, які, зрештою, були добрими священиками.

В 1906 році (22-го січня) Митрополит очолив делегацію до цісаря Франца Йосифа з вимогою, щоб український народ у Галичині трактувати однаково з іншими народами монархії. Йшлося тут про виборчу реформу. Митрополит вимагав, щоб українці дістали таку кількість мандатів, яка відповідала б кількости українського населення. Вислід тієї промови Митрополита перед цісарем був корисний для українців.

Важливим був виступ Митрополита Андрея в Палаті Панів 28-го червня 1910 року. Це була промова у справі українського університету у Львові. Митрополит підкреслював, що справа українського університету є важливою і конечною. Промова ця мала широкий відгомін не тільки в краю, але також на заході.

Цісар видав у 1913 році декрет, яким повідомляв, що український університет у Львові буде відкритий 1-го вересня 1916 року. Через війну це не сталося, але Росія вже на сам декрет зареагувала демаршем перед австрійським урядом. Амбасадор Росії у Відні наложив протест проти того декрету, як „неприязного акту проти Росії". Це рішення австрійського уряду було однією з причин, що Росія рішилася піти війною проти Австрії, щоб загарбати Галичину та зліквідувати осередок мазепинства. Росія знала, що Митрополит був українським патріотом та благословив прапор Українських Січових Стрільців, які зформувалися для боротьби за самостійну українську державу.

Як тільки почалася Перша світова війна, російські війська вдерлися в Галичину і зразу заарештували Митрополита Андрея, вивізши через Київ у глибину Росії. Там Митрополит був до революції 1917 року. Після упадку царату Митрополит був звільнений з неволі і приїхав до Петербургу, де його сердечно вітала петербурзька україн-ська громада. Після кількаденного перебування в Петербурзі, 24-го квітня 1917 року Митрополит виїхав до Києва, залишивши листовний привіт і подяку до Національної Ради Петербургу. Цей лист — прекрасний документ, який свідчить про щирий патріотизм та соборницьке наставлення Митрополита до цілого українського народу без огляду на віроісповідання та кордони. Митрополит писав:

(Продовження буде)

Свято в Джерзі Сіті

Цього осіннього дня довго очікували вірні української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж. Бо в цю неділю, 20-го листопада, парафіяльна громада святкувала не тільки п'яту річницю посвячення новозбудованої церкви, але й посвячення стінопису, вітражів та іконостасу.

Велика радість огорнула всіх, коли побачили дорогого гостя, Владику Митрополита УКЦ в ЗСА Стефана Сулика, який приїхав, щоб поділити спільну радість, очолити Архиєрейську Службу Божу і довершити чин освячення стінопису та надвірних мозаїк. При вході до храму архипастиря вітали квітами учні місцевої школи українознавства, хлібом-сіллю голова Сестрицтва Джекелин Смотрич і радний Ілля Шевчук, а привітальним словом парох церкви о. Мар'ян Струць.

Під час відправ (зліва): о. Давид Баpателлі, о. Роман Мірчук, Митрополит Стефан Сулик, о. парох Мар'ян Струць, о. сотрудник Петро Семенич, о. диякон Павло Макар.

Надзвичайно зворушені були усі теж побачити дорогого їм довголітнього пароха, о. протоієрея Романа Мірчука, який тепер трудиться в Україні у Львівській Духовній семінарії на пості віцеректора і завдяки трудами і стараннями якого була здвигнута ця Божа святиня і прикрашена чудовими вітражами, стінописом і унікальним іконостасом. Отець Р. Мірчук виголосив зворушливу проповідь до численно зібраних вірних, дякуючи їм за жертвенність і співпрацю, за допомогу не тільки тут, на американській землі, але й в Україні, де громада дала великі пожертви на семінарію, щоб майбутні священики мали все необхідне для здобуття духовної освіти і щоб колись могли і допомогти тут, де наші громади потребують ревних душпастирів.

На Святій Літургії Владиці Митрополитові співслужили о. парох Мар'ян Струць, о. Давид Бaрателлі, сотрудник о. Петро Семенич з України, а дияконував о. диякон Павло Макар. До Служби Божої співав церковний хор під керівництвом Василя Гречинського, який докладає багато праці і зусиль у виконанні своїх обов'язків. Богослуження завершилося многоліттвієм церковній владі, українському народові та всім парафіянам, які внесли свою лепту у побудову і прикрасу цього храму.

Святкування продовжувалися прийняттям в Українському Народному Домі, програмою якого провадив Володимир Сохан. До головного стола засіли, крім місцевих душпастирів, декан Північного Ню Джерзі о. шамбелян Йосиф Федорик, парох української православної церкви о. Михайло Лев та парох закарпатської церкви о. Роберт Скурла. Головну промову в двох мовах виголосив о. Р. Мірчук, який пояснив символіку і значіння різних ікон та вітражів в церкві, як і теж ролю вірних в житті парафії. Слово теж мав о. декан, який похвалив парафіян та їх душпастирів, що протягом такого короткого часу здвигнули церкву, прикрасили її та вповні сплатити довг. Дійсно, парафія в Джерзі Сіті — матірня для церков стейтів Ню Джерзі та Ню Йорку — може послужити приміром для всіх інших парафій жертвенністю, працьовитістю, і молитовністю своїх парафіян. Прийняття закінчилось мистецькою програмою у виконанні „Карпатських візерунків" з України.

Цей листопадовий, Богом даний день запам'ятається на довгі роки, він є свідком великої віри парафіян в Джерзі Сіті, які на чужій землі зберегли рідну свою Церкву, культуру, мову і тим самим засвідчили перед цілим світом велич нашого українського обряду і вірність святому Апостольському престолові, згідно з словами Христа: „Ти є Петро-скала, і на цій скалі збудую Свою Церкву, і ворота пекла не переможуть її".

Цей Божий храм буде стояти віками на цій землі,а в ньому будуть на всі часи голосити священики Боже слово, кормити вірних тілом і кров'ю нашого Спасителя, вести людей до покаяння, защеплювати любов до рідної Церкви і Матері-України дітям, які були численно присутні і брали активну участь у Богослуженні. Вони ж бо — майбутнє парафії і мають обов'язок зберегти для грядучих поколінь все те, що з великою трудністю здобули і передали їхні батьки і діди.

Петро Семенич

Імпреза, що злучила три покоління

Рідко тепер трапляється у нас імпреза, на якій почувалися б добре дав різні покоління, не говорячи вже про три або більше. А все ж таке диво мало місце на відзначуванні 40-річчя Пластової Оселі „Вовча Тропа", що відбулося в приватних приміщеннях „Рамада Інн" готелю, який стоїть під зарядом пластуна і любителя „Вовчої Тропи" Ореста Федаша.

Понад 500 сеньйорів, старшого пластунства і юнацької молоді зібралося спільно у двох великих залях — одні на вечерю і розмову, а молодші на гуляння. Ціль тих імпрез була не лише згадати більш і менш давні часи таборування чи Ювілейних Міжкрайових Зустрічей на просторих полонинах і лісах „Вовчої Тропи", але також при цій нагоді зібрати дещо фондів на втримання оселі на майбутнє. Здається, що і одне і друге сповнилося понад усякі сподівання. І не знати, що було тут важливіше — чи добрий настрій усіх вікових груп, чи фінансовий прихід.

Танечний привіт на початок ювілейного вечора.

Багато до такого успіху імпрези, що у сьогоднішних наших обставинах рідко трапляється, у постійному перевантаженні громадського і товариского життя, причинилися організатори — ціла група ентузіястів „Вовчої Тропи" і виконавці доброї, приємної і веселої програми, старше пластунство та юнацтво.

Почалося все справді по-пластовому, коли на велику залю увійшли хорунжі із пластовими прапорами, а дві головні організаторки 40-річчя, пл. сен. Зеня Брожина і Соня Слободян, відчитали слова із привіту останнього Начального Пластуна Юрія Старосольського, що їх він писав ще на 25-річчя „Вовчої Тропи". Прегарний танечний привіт у народних строях з рушниками відтворили учениці балетної школи Роми Богачевської, самі пластові юначки, а відтак ведучий вечером пл. сен. Володимир Базарко перебрав програму від З. Брожини і попросив пл. сен. о. Івана Кащака перевести молитву.

Перше привітальне слово припало голові Крайової Плстової Старшини в ЗСА пл. сен. Юрієві Савицькому, а відтак ряд привітів розпочали представники двох громадських централь УККА і УАКР і головний секретар Українського Народного Союзу Марта Лиско, яка передала чек на 2,000 долярів на потреби Пластової Оселі „Вовча Тропа".

Пл. сен. Ю. Гук, голова ОТК „Вовча Тропа", вітає присутніх на 40-річчю.

Теперішній голова Управи Оселі пл. сел. Юрой Гук зложив подяку організаційному Комітетові під головством пл. сен. Зені Брожини, а ведучий програмою враз із головою Управи передали символічні червоні рожі присутнім на залі родинам перших ентузіястів „Вовчої Тропи", а це родині пл. сен Ярослава Бойдуника, що був головою Управи Оселі і її найвірнішим керівником, дочці Володимира Сушкова дружині пл. сен. Михайла Юзенева — усім вже тепер померлим піонерам „Вовчої Тропи" і присутнім на залі пл. сен. Ользі Кузьмович і Юрію Ференцевичу, що від першого дня існування „Вовчої Тропи" були її ентузіястами у проводі Пласту та постійно допомагали у її розвитку.

Після цієї зворушливої церемонії відмічено окремо донедавна ще діючу голову Пластової Оселі пл. сен. Соню Слободян, а відтак цей сентиментальний вечір, повний споминів, заокруглив фільм про „Вовчу Тропу" та її історію, підготовлений технічно із соток знімок та прозірок Петром Бокало, Іринеєм Юрчуком та Марком Сидораком. Відповідний до цього текст підготовила О. Кузьмович, а читав його Юрко Денисенко.

У переході до справді веселої та пластової частини, що нагадувала добру пластову ватру на літньому таборі, група старшого пластунства і юнацтва під проводом ст. пл. Тараса Ференцевича виконала низку пластових пісень при супроводі ґітар.

Група членів старшого пластунства і юнацтва виконує програму при штучній ватрі.
(Світлив ст. пл. Т. Ференцевич).

Кульмінаційною точкою цієї програми „При ватрі" було однак виконання братами Літепло пластових і побутових пісень із дослівним перекладом текстів на англійську мову, що викликало у присутніх безперервні сальви сміху. Ця програма повинна бути ще повторена при іншій, відповідній нагоді.

(Закінчення на стор. 4)

Скульптор...

(Закінчення зі стор. 2)

Не всі експонати легко зрозумілі, зокрема абстрактні лінії і кола, як також деякі скульптури символічної тематики. Але прегарна прикмета всіх їх, що кожний із 60-ох експонатів і вся виставка в цілості — надзвичайно естетичні.

Виставка відкрита ще до суботи, 24-го грудня.

Виставку відкриває ред. І. Кедрин-Рудницький (зліва). Біля нього стоять: З. Голубець та А. Фаріон.

З. Голубець: „З руїни встане Україна"
(світлила: Г. Колесса)

У безмежному смутку і болю ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в суботу 17-го грудня 1994 р. несподівано відійшла від нас у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

бл. п.
АННА СОКОЛЬСЬКА
з дому ПРИШЛЯК

нар. 17-го вересня 1931 р.
в с. Заставче, пов. Підгайці

ПАНАХИДА в середу 21-го грудня 1994 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Talarsky Maple Hill Chapel, 380 Maple Ave., Hartford, Ct.

ПОХОРОН в четвер 22-го грудня о год. 9:15 ранку в похоронному заведенні, а о год. 10-ій ранку Свята Літургія в укр. кат. церкві св. Архистратига Михаїла 125 Wethersfield Ave., Hartford Ct., а відтак тлінні останки будуть похоронені на укр. кат. цвинтарі св. Архистратига Михаїла в Glastonbury, Ct.

Залишені в смутку:
муж — РОМАН
дочка — ОРИСЯ з дітьми АЛАНОЮ І НІНОЮ
сини — ОРЕСТ з дружиною ЛЮСЕЮ і синочком АЛЕКСАНДРОМ
— РОМАН мол.
кузини — ОЛЕКСАНДЕР і
— ПЕТРО ПРИШЛЯКИ з родинами
швагер — ОСТАП СОКОЛЬСЬКИЙ з дружиною ЗІРКОЮ
та ближча і дальша родина в Україні і ЗСА.

Просимо згадати покійну у своїх молитвах.

Замість квітів просимо складати пожертви на Укр. Музей в Ню Йорку, на Львівську Богословську академію, або інші добродійні цілі і висилати на адресу:

Orest Sokolsky,
115 Governor St.,
New Britan, Ct. 06053.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ річницю відходу у вічність нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ШВАҐРА, ВУЙКА І СТРИЙКА

бл. п.
адвоката
РОМАНА КИПРИЯНА ГУГЛЕВИЧА

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок 26-го грудня 1994 р. в церквах:

св. Юра в Ню Йорку о год. 8:30 ранку;
Чесного Хреста, Асторія о год. 9-ій ранку;
Пресвятої Трійці в Стетен Айленд о год. 9-ій ранку;
Манастирі св. Йосафата в Ґлен Ков о год. 7-ій ранку.

24-го грудня 1994 р.
в УКЦеркві Покров Божої Матері, Озон Парк о год. 9-ій ранку

Про молитви за спокій душі покійного просять:
дружина — ОЛЬГА
син — БОГДАН

Ділимося сумною вісткою з приятелями й знайомими, що в суботу 17-го грудня 1994 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО І ДІДО

бл. п.
ІВАН ВРУБЛЕВСЬКИЙ

ур. 17-го травня 1899 р.

ПАНАХИДА в понеділок 19-го грудня ц.р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Senko Funeral Home при 213-215 Bedford Avenue в Брукліні, Н. Й.

ПОХОРОННІ відправи у вівторок 20-го грудня з церкви св. Духа при N. 5th St. в Брукліні, а звідтам на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку
син — ЗЕНОН з дружиною ІВАНКОЮ та дітьми РОМАНОМ І ОКСАНОЮ у Львові

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші одержані від Відділів

не пізніше, як вполудне 30-го ГРУДНЯ 1994 РОКУ

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1994 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу виспати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1994 року до полудня

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті

Головна Канцелярія УНС

Що може...

(Закінчення зі стор. 1)

два фахівці, віцепрезиденти банків із ЗСА, і два професори з цієї ділянки з Канади. Разом екіпа була з українських та чужинецьких фахівців у числі шість осіб, а учасників семінару 60. Це дало можливість українським професорам економіки вивчити так потрібну систему банківництва саме завдяки ініціятиві В. Андрушків і декана економічного факультету Університету ім. І. Франка у Львові Зеновія Ватаманюка.

Отже ще один успіх, який можна записати на конто допомоги Україні.

Коли питаємося В. Андрушків як це так діється, що саме університет, в якому вона працює, нав'язав такі тісні зв'язки з Україною, а конкретно зі Львовом, вона скромно відповідає, що зацікавлення було обопільне і тим можна пояснити успіх програми. А і декан, і його заступник бажають причинитися до розвитку бизнесових програм в Україні і тому радо співпрацюють, висилаючи своїх професорів до Львова, як і запрошуючи студентів Інституту Менаджменту та учителів до Дітройту. Успіхом можна назвати і те, що Вейн університет отримав тепер дотацію на таку ціль у висоті 181,950 дол. як один із 12-ох університетів ЗСА, що про цю дотацію старалися на усіх 88, які внесли прохання. Ця дотація створена для програми партнерств університетів із новими незалежними державами. У висліді здобуття „гренту", розповідає В. Андрушків, буде ще живіша виміна професорами між Львівською Політехнікою і університетом Вейн, хоча вже американські фахівці викладали у Львівській Політехниці і Університеті ім. І. Франка.

Але, як підкреслює у нашій цікавій розмові, Віра, стейт Мишиґен в загальному дуже тепер зацікавився, зв'язками з Україною і ось недавно була тут спроваджена сенатором Дейвидом Даніелсом українка, щоб вивчати стейтову адміністрацію

Слухаємо усіх скромно подаваних В. Андрушків інформацій і дивуємося скільки може осягнути енергія і послідовність одної особи, яка так вміло започаткувала добру справу потрібного вишколу молодих професіоналістів з України. Не диво, що вони, відчуваючи її опіку та тепле зацікавлення їхнім стажуванням, мають до неї особливий сантимент, немов до символічної „мами", дарма, що так називають її однолітки чи навіть старші за неї.

Імпреза ...

(Закінчення зі стор. 3)

Сердечна і тепла подяка голови Організаційного Комітету З. Брожини усім її співробітникам, що їх вона вичислила поіменно, закінчила першу частину того справді незабутнього відзначення 40-ліття „Вовчої Тропи", а друга частина перейшла на веселій танцювальній забаві у двох залях, де в одній бавилися два покоління колишніх таборовиків, а в другій — те третє покоління, що ще має нагоду таборувати не один раз на привітливій Пластовій Оселі в Іст Четгем.

У вестибулі поміж двома залями присутні мали нагоду ще раз відсвіжити свої спомини, оглядаючи світлини та інші матеріяли із історії „Вовчої Тропи", що їх підготовили членки куреня „Верховинок". Тривким споминком цього незабутнього вечора залишився для всіх альбом п. н. „40 літ споминів та мрій" із цікавим змістом, численними привітами та історичним матеріялом, який залишиться для майбутніх дослідників розвитку Пласту добрим джерелом інформацій, про один відтинок пластової дії в ЗСА.

О. Кузьмович

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСК Ню Йорк — Фейрфілд С.К. — 5:1

Ці змагання за чемпіонат II дивізії Космополітальної Ліґи I-ша дружина УСК відбула в неділю, 20-го листопада ц.р., на виїзді в м. Фейрфілд, Конн. які виграла вислідом 5:1. До перерви наші футболісти вели 1:0, що його здобув Ларащак. Після перерви в 50-ій хвилині господарі вирівняли 1:1 і це, як пізніше виявилося, був їх почесний ґоль. В дальшому ході змагань наші футболісти в більшості володіли м'ячем, проводили гарні, продумані акції, з яких Ясіне здобув ведення 2:1, а пізніше Дієґа 3:1 і остаточно Кліфорд гарними двома ґолями, встановив кінцевий вислід 5:1. Отже, дружина УСК дальше зміцнила свою позицію лідера II-ої дивізії в групі „Схід", маючи на своєму конті 13:1 точок і 16:7 відношення ґолів. На другому місці клюб „Банатул", він має 9:5 точок і 17:8 ґолів. Таким чином УСК є серйозним кандидатом на аванс до I дивізії на наступний сезон. Склад УСК: Ґвідо, Девон, Бані, Плісак, Греб, Віліям, Назмі, Крісті, Ларащак, Доналд, Ясіне, Кліфорд, Макі, В. Коваленко. Провідник і тренер Стефан Коваленко.

УСВТ „Ч. Січ" — „Біг Епл" С.К. Бейонн — 2:3

В чергових змаганнях за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Ліґи, що відбулися в неділю, 20-го листопада ц.р., на виїзді в Бейоні „Ч. Січ" зазнала поразки вислідом 2:3. У перших 20-ти хвилинах „січовики" володіли ініціятивою, завдяки чому в 15-ій хвилині Борецький здобув ведення 1:0. Одначе швидко після цього господарі накинули більш шорстку гру, що в деяких випадках переходила правила, але цього не помічав суддя змагань. Остаточно господарі перейняли ініціятиву, які ще до перерви зуміли встановити вислід 3:1.

Після відпочинку „Ч. Січ" реорганізувала свою гру, накинула швидше темпо і у висліді знову перейняла ініціятиву. Одначе наші чолові снайпери, маючи добрі можливості здобути ґолі, безнадійно перестрілювали ворота суперників, кількакратно з близької віддалі. Єдиного ґоля в цьому часі здобув Десросір з подачі Борецького. Після цих змагань „Ч. Січ" займає п'яте місце в показнику табелі ігор в групі „Південь", маючи на конці 5:11 точок і 12:21 ґолів. Склад „Ч. Січі": Ангельський, Науменко, Кохановський, П. Паливода, Десросір, Варянка, Сергіїв, Борецький, Єменез, Ґурґуєв, Денвер, Капель, Рід. Провідник і тренер М. Паливода.

ВІСТКИ УСЦАК

Представники УСЦАК візьмуть участь в нарадах з президентом НОК України В. Борзовим.

В днях 18—19-го грудня 1994 року уповноважена репрезентантка НОК України в ЗСА Ляриса Барабаш-Темпл влаштує наради в Атланті, Дж., в яких візьмуть участь репрезентанти допоміжних комітетів з кількох міст ЗСА, як теж представники УСЦАК. Присутній буде президент НОК України Валерій Борзов, який в цьому часі перебуватиме в Атланті. Уповноваженими представниками УСЦАК на цих нарадах будуть: Олесь Напора, фінансовий секретар УСЦАК, і Ярослав Петрик, голова Контрольної комісії УСЦАК.

Лист до управи УСЦАК

До Української Спортової Централі Америки і Канади в Нюарку!

На заклик до української громади відносно помочі УСЦАК приспішити процес відродження спорту в Україні, пересилаємо суму 500 дол. Наша громада у Вілліямставні, Н.Дж., є дуже мала , то й пожертва на ту ціль не може бути великою.

Підтримуймо заклик, змагаймось усі! Нехай не буде між нами громади, яка стояла б осторонь.

З пошаною!

За Комітет —
Александер Кобаса.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Збірна України греко-римської боротьби здобула чашу світу

На початку листопада ц.р. в м. Кечкемет, Мадярщина, відбулися змагання репрезентантацій різних країн світу за Кубок світу, в яких перемогла збірна України. В складі збірної України виступали: О. Матер-Борчук (48 кг.), А. Калашников та О. Комендант (52 кг.), Р. Хакімов (57 кг.), Г. Комишенко (62 кг.), П. Тяпін і Р. Аджі (68 кг.), А. Дзигасов (74 кг.), І. Бугай (82 кг.), Г. Солладзе (100 кг.), П. Коток і Ю. Євсейчик (130 кг.).

В цьому ж місті пройшли фінальні змагання в греко-римській боротьбі за дружиновий чемпіонат Европи в яких переможцем вийшла дружина „Гелікон" з Маріюполя.

Україна — Естонія 3:0

Цю першу перемогу під проводом нового тренера Йосифа Сабо здобула футбольна збірна України в кваліфікаційній грі за вхід до фінального турніру за чемпіонат Европи, що відбудеться в Англії. Як уже відомо, збірна Україна досі відбула дві зустрічі, в яких зазнала неочікуваної поразки з Литвою та ремісувала із збірною Словенії.

В іграх чемпіонату вищої ліги України пройшли зустрічі 15-ої і 16-ої рунди з такими вислідами: Карпати, Львів-Чорноморець, Одеса — 0:0, Таврія, Симферополь-Дніпро, Дніпропетровське — 1:2, Шахтар, Донецьк-Динамо, Київ — 1:3, Прикарпаття, Івано-Франківське-Металург, Запоріжжя — 1:0, Кривий Ріг-Зоря-Малс, Луганськ — 2:0, Торпедо, Запоріжжя-Верес, Рівне — 4:1, Кремінь, Кременчук-Волинь, Луцьк — 1:0, СК Миколаїв-Темпл, Шепетівка — 1:0, Нива, Тернопіль-Нива, Вінниця — 1:0.

Вершок поканика табелі ігор після цих змагань:

1. „Шахтар, Донецьке — 38 точок, 36:8 голів.
2. „Динамо, Київ — 37 точок, 36:14 голів.
3. „Дніпро" Дніпропетр. — 32 точок, 27:17 голів.
4. „Таврія", Симферопіль — 29 точок 37:19 голів.
5. „Чономорець", Одеса — 28 точок, 24:16 голів.

Український футболіст радує симпатиків „Шальке", Німеччина

Футбольні репортери Німеччини і Европи докладно пишуть про вихованця ДЮСШ „Динамо" Київ, Сергія Діхтяра, який тепер грає за контрактом у відомій дружині Бундесліги Німеччини „Шальке—04". Нердавно „Шальке—04" провів змагання за чемпіонат Бундесліги з Клюбом Мюнхену 1860, в яких Сергій здобув голя. Після цього календар ігор за чашу Німеччини знову звів до гри ці дружини. В нормальному часі вислід був 1:1 і згідно з правилом суддя зарядив догривку в якій за шість хвилин до закінчення додаткового часу Сергій здобув вирішального для перемоги голя. Сергій народжений в Києві і, як згадано вище, в юнацькому віці був учасником дитячо-юнацької спортової школи „Динамо". Його першим тренером був Євген Снітко, пізніше Олександер Лисенко, який тепер є тренером юнацької збірної України.

Перший американський кошиківкар в Україні

Денні МекЛейн, темношкірий кошиківкар з Фльориди, став першим американським спортовцем, що почав виступати в Україні. Законтрактували МекЛейна провідники кошиківкового клюбу „Шахтар", Донецьке, в якому Дені виступає на позиції центрового. Досі цей кошиківкар виступав в одному із кошиківкових клюбів в Мехіко. Недавно один із спортових кореспондентів зустрівся з цим спортовцем і провів з ним коротке інтерв'ю.

На запит — „Чим принципово відрізняється американська кошиківка від нашої, української?, — Мек Лейн відповів: — „Тут я звернув увагу, насамперед на те, що змагуни виконують значно більше далеких триочкових кидків, ніж в американських командах, де ніколи не знехтують можливістю закинути м'яч напевне, з-під кошика, а точніше спрямувати його в кільце однією чи двома руками згори.

— А що тобі сподобалося в Україні?

— Я дуже коротко прожив у вас, аби робити висновки, — відповів Мек Лейн. — Але слово честі, гарних дівчат в Україні більше, ніж в Америці.

Подав (от)

Згадка про Р. Гаєцького у першу річницю його смерти

Минув вже рік, а саме 13-го листопада 1993 року, коли закінчився життєвий шлях колишнього старшини 1 УД-УНА, великого патріота, видатного громадського та комбатантського діяча, професіонала в ділянках хемії і бактеріології та доброго приятеля. Тому зрозуміло, що 13-го листопада 1994 року дружина покійного Романа Оля, члени родини, знайомі, приятелі та побратими по зброї чисельно прибули до церкви св. Юра в Ню Йорку, щоби помолитися за спокій душі покійного. Після церковних відправ присутні перейшли до домівки Т-ва „Самопоміч", де при перекусці поділилися споминами про життя покійного. Володимир Миськів, д-р Іван Сєрант та д-р Ярослав Падох, Ірена Куровицька та Надя Савчук згадали в коротких спогадах про покійного Романа.

Роман Гаєцький — син галицької землі, народився в Липиці Горішній коло Рогатина. Батько покійного був адвокатом у Судовій Вишні. Матуральні іспити Роман зложив в Перемишлі в 1937 році, а опісля переїхав до Львова на студій хемії в Політехнічному Інституті.

Основи релігійного і патріотичного світогляду отримав в домі батьків, але під час студій у Львові членство у студентських та політичних організаціях доповнило його світогляд. Більшість молодих людей в тих часах жили в спротиві до існуючих обставин окупаційної польської влади. Ревідуючи причини невдачі Визвольних Змагань під час Першої світової війни, молодий Роман здавав собі справу, що тільки збройний спротв може запевнити самостійність Україні. По розпаді Польщі, новий окупант, червона Москва своєю жорстокою, брутальною та кривавою політикою ще більше переконали Романа, що сильні збройні сили можуть усунути існуюче зло. Мрія його здійснилася тоді, коли в 1943 році став вояком 1-ої УД УНА. По закінченні старшинської школи з ступенем хорунжого був призначений до протилетунської артилерії. Після закінчення війни потрапив до англійського полону в Ріміні, звідки з рештою полонених переїхав до Англії, а по звільненні з полону з'єднався з своєю родиною в Мюнхені, Німеччина.

Не марнуючи часу, включився в працю ЗУАДК і від цієї допомогової організації, розїжджаючи по різних місцевостях Німеччини і Італії, опікувався обездоленими втікачами.

В 1955 році прибув до Ню Йорку, де почав працювати і рівночасно продовжував студії хемії та бактеріології, які завершив в Бруклинському політичному інституті, що у висліді примістило його на працю в харчевій індустрії, де працював аж до переходу на емеритуру. Тим часом одружився з Олею Селезінкою, з якою щасливо прожив аж до відходу у вічність.

Був активним членом Нюйоркської Станиці Братства 1-ої УД-УНА, Братства „Броди-Лев", кількалітнім головою Крайової Управи Братства 1-ої УД УНА в ЗСА, активний в середовищі УГВР та інших громадських організацій як відпоручник або представник з братства, де проявляв свою діяльність. Підірваний стан здоров'я не здержував його від найтяжчих обов'язків, а до здійснення всіх його задумів залишилося ще так багато. Безпощадні і невблагана смерть вирвала з наших рядів зразкового мужа, здібного хеміка і бактеріолога, громадського діяча, обов'язкового та здисциплінованого члена нюйоркської громади та незаступимого побратима комбатанських організацій.

Відійшов у вічність на поклик Всевишнього всіми шанований приятель та побратим по зброї, який за життя відзначався шляхетними прикметами, толерантністю та здібностями провідника, що дало йому широке знайомство та прихильність всіх тих, хто його знав. Покійний Роман був надзвичайно доброї вдачі, дуже скромний, понад усе чесний та глибоко віруючий.

Нехай пам'ять пто покійного Романа залишиться світлою та вічною в серцях рідних та серед всіх тих, які його знали.

Володимир Миськів